

Fördelning av kyrkunderhållsbidrag (KUB) för ramår 2024 i Stockholms stift

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår stiftsstyrelsen besluta

att bevilja kyrkunderhållsbidrag för ramår 2024 med 4 280 000 kronor till åtgärder enligt föreliggande förslag i denna skrivelse och fördelning enligt bilaga 1.

Förslaget har beretts inom Fastighets- och kulturarvsprocessen av stiftsantikvarie Rickard Isaksson som särskilt överlagt med fastighetsstrateg Michael Yhr och stiftscontroller Torbjörn Hygins.

Bakgrund

Kyrkostyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-11-08 om en preliminär budget om 100 mnkr för KUB för år 2024 under förutsättning att 2023 års kyrkomöte slutligt fastställer budgeten för nationell nivå, vilket de gör i november. Så länge inte kyrkomötet gör någon ändring så blir fördelningen av KUB till Stockholms stift 4 280 tkr.

KUB ska framför allt fördelas till ekonomiskt svaga enheter som har svårt att finansiera egeninsatsen i KAE projekt. Det ska fördelas till underhållsprojekt i kyrkobyggnader. Det kan även användas för mer övergripande projekt som ger en positiv effekt för kyrkornas underhåll.

Kyrkunderhållsbidrag 2024

Stift	Beräkningsunderlag				Beräkning		Summa kyrkunderhållsbidrag 2024	Summa kyrkunderhållsbidrag 2021	
	Antal kyrkoe	Antal tillhöriga 220101	Antal tillhöriga per kyrka	Tillskott av tillhöriga	Bidrag lågt antal tillb. per kyrka*	Bidrag bygggta kyrkor**			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uppsala	291	468 186	1 609	23 652	126 652	498 881	7 219 164	7 720 000	7 750 000
Linköping	260	340 740	1 311	98 703	129 815	2 081 924	7 399 455	9 480 000	9 580 000
Skara	411	343 516	836	351 141	136 866	7 406 593	7 801 362	15 210 000	15 210 000
Strängnäs	194	341 996	1 763	0	77 795	0	4 434 315	4 430 000	4 450 000
Västerås	176	355 921	2 022	0	93 589	0	5 334 573	5 330 000	5 340 000
Väsjö	337	397 078	1 178	172 507	153 991	3 638 678	8 777 487	12 420 000	12 340 000
Lund	504	820 232	1 627	31 610	196 166	666 755	11 181 462	11 850 000	11 820 000
Göteborg	362	754 775	2 085	0	157 304	0	8 966 328	8 970 000	8 930 000
Karlstad	162	242 662	1 498	31 144	73 550	656 928	4 192 350	4 850 000	4 890 000
Härnösand	208	242 230	1 165	109 324	81 922	2 305 963	4 669 554	6 980 000	6 980 000
Luleå	183	344 068	1 880	0	67 165	0	3 828 405	3 830 000	3 820 000
Vishy	99	37 222	376	130 104	33 352	2 744 277	1 901 064	4 650 000	4 560 000
Stockholm	147	946 379	6 438	0	75 035	0	4 276 995	4 280 000	4 330 000
SUMMA:	3 334	5 635 005	1 690	948 185	1 403 202	20 000 000	79 982 514	100 000 000	100 000 000

* Stiftets underskott av antal kyrkotillhöriga per kyrka i förhållande till riksgenomsnittet (1 690) multipliceras med antalet kyrkor i stiftet och bidragstalet 21 kr per kyrkotillhörig. Om stiftet har fler antal kyrkotillhöriga per kyrka än riksgenomsnittet utgår här inget bidrag.

** Antal kvadrater bygggta kyrka på marken i stiftet, multiplicerat med bidragstalet 57 kr per kvadratmeter.

Utgångspunkter för förslaget

Årets fördelning tar fasta på att försöka mildra de negativa effekterna av att ekonomiskt svaga enheter går in i stora kostsamma byggprojekt utan att ha tillräckligt med eget disponibelt kapital. I förra årets beslut fördes ett resonemang att stötta S:t Johannes församling för renovering av S:t Johannes kyrkas tornspira och den motvikt som riskerar att rasa. Under tre etapper för ramåren 2023–2025 beräknas församlingen tilldelas cirka 18,7 mnkr i både KAE och KUB. 8 853 tkr i KAE och 9 855 tkr i KUB. Total kostnad för hela projektet beräknas till 44,7 mnkr. Den kostnad som ligger till grund för beslutet om KAE och KUB är 23 mnkr, denna begränsning har gjorts på grund av att det inte finns tillräckligt med pengar att fördela. Överskjutande kostnader ska församlingen själva ta höjd för. För att inte projektets kostnader ökar är det extra viktigt att församlingen själva har ekonomisk kontroll och uppföljning under byggtiden. Under året som gått har församlingen projekterat det planerade arbetet med stort fokus på byggställningar. Man har även säkrat motvikten för att kunna etablera en byggarbetsplats.

I en del fall har församlingar sökt för både KAE och KUB och föreslagits KAE. Därför föreslås dessa avslag för KUB. Ett annat kriterium för avslag är att församlingen inte har en fastställd och till stiftet inskickad lokalförsörjningsplan i enlighet med tidigare stiftsstyrelsebeslut.

I ett fall föreslås ett projekt både KAE och KUB i syfte att minska egeninsatsen i en resurssvag församling.

Förvaltare DeDU

Stockholms stifts har identifierat vissa strategiska insatser som extra viktiga för att möta framtidens utmaningar om krympande ekonomi och ökade kostnader för fastigheter. Underhållsplaner, lokalförsörjningsplaner och målkapital är nycklar till att få nödvändig kunskap inför avgörande beslut. Här spelar underhållsplanerna en viktig roll att få bättre kontroll över dolda kostnader i form av underhållsskulder samt få ett bättre underlag för framtida prioriteringar inom området. I detta

arbete har stiftet tecknat ett ramavtal med WSP om förvaltningsverktyget DeDU. Problemet är att stiftet ser att kunskapen, resurserna och intresset i församlingarna att arbeta med DeDU sviktar. Därför föreslås en del av KUB att gå till en förvaltartjänst på stiftskansliet med fokus på underhållsplaner och DeDU. Resursen ska fr.a. hjälpa de resurssvaga församlingarna att få fungerande underhållsplaner som är kopplade till deras budgetarbete och lokalförsörjningsplaner. Även utbildningar och uppstart av ett användarnätverk för DeDU ingår i tjänstebeskrivningen.

Förslag till fördelning av KUB representerar endast den del av tjänsten som kan kopplas till församlingsfrämjande. En mindre del av tjänsten ska läggas på förvaltning av Lantmätaren 2. Dock kan god förvaltning av S:t Jacobs kyrka, kyrkogård och S:t Jacobsgården bidra till god praxis i församlingar och pastorat.

Villkor

Allmänna villkor finns redovisade i bilaga 2, de gäller samtliga beslut om KUB. I bilaga 1 framgår även särskilda villkor som ställts till det enskilda beslutet. Alla villkor ska vara uppfyllda och redovisade i rekvisitionen för att KUB ska kunna utbetalas. Blankett för rekvisition av KUB bifogas i bilaga 3.

I tjänsten

Rickard Isaksson
stiftsantikvarie

Bilagor

Bilaga1_Förslag till fördelning KUB 2024

Bilaga2_Allmänna villkor för rekvirering och utbetalning av KAE och KUB

Bilaga3_Rekvisitionsblankett för KUB

2023-04-24

Bilaga ² 3. Allmänna villkor

För rekvisering och utbetalning av beviljad kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) och kyrkounderhållsbidrag (KUB)

Förutsättningar

- Rekvisering av beviljad ersättning och bidrag görs av församlingen eller pastoratet när åtgärden, för vilken medel beviljats, är utförd och arbetet är slutbesiktigt och godkänt.
- För utbetalning ska de av stiftet ställda villkoren för den aktuella åtgärden vara uppfyllda, både dessa *Allmänna villkor* men även de särskilda villkor som framgår av stiftsstyrelsens beslut enligt *Bilaga 1, Slutligt förslag till fördelning*.
- Detsamma gäller även övriga förekommande villkor, såsom länsstyrelsens villkor i samband med beslut om tillstånd enligt 4 kap. kulturmiljölagen.
- För större projekt (med en totalkostnad över 2 mnkr.) kan en delrekvisering ske förutom slutrekvisitionen.
- Ersättning och bidrag utbetalas tidigast i januari på ramens första år.
- Sista dag för rekvisering av beviljad ersättning och bidrag är den 30 november på ramens andra år (t.ex. 30 november 2025 gällande ramår 2024).

Allmänna villkor

De villkor som stiftet ställer för rekvisering och utbetalning av beviljad ersättning och bidrag är olika beroende på vilken typ av åtgärd det handlar om. Följande villkor ska vara uppfyllda vid tillfället för rekvisering av beviljad ersättning och bidrag för att utbetalning ska kunna ske.

Allmänna villkor för vård- och underhållsplaner (VU-plan)

1. Att Stockholms stifts definition av VU-plan följts. Kontakta stiftsantikvarien för att få förfrågningsunderlag för upphandling där dessa krav framgår.
2. Stiftskansliet ska beredas möjlighet att inkomma med synpunkter på tillänt projektorganisation och på projektets genomförande.
3. VU-planen i sin helhet ska vara godkänd av stiftskansliet innan utbetalning kan ske, därför ska en digital remissutgåva skickas till stiftsantikvarien innan den antas av kyrkorådet.
4. Att länsstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig över den nya eller reviderade VU-planen innan den antas av kyrkorådet.
5. Att kyrkorådet har antagit den nya eller reviderade VU-planen och att planen och beslutet är registrerade i kyrkobyggnadsregistret (KBR).

Allmänna villkor för vård- och underhållsåtgärder, utredning, projektering mm.

1. Stiftskansliet ska beredas möjlighet att inkomma med synpunkter på tilltänkt projektorganisation och på projektets genomförande.
2. Stiftskansliet ska kallas till projektets startmöte och slutbesiktning.
3. Stiftskansliet förbehåller sig rätten att granska projektet ur ekonomisk, kulturhistorisk och byggnadsteknisk synpunkt. Granskningen omfattar såväl organisation, dokumentation som besök på arbetsplatsen.
4. För åtgärder som omfattar utredning, d.v.s. förstudie, program och/eller projektering gäller att en antikvarisk konsekvensbeskrivning eller motsvarande ska upprättas. Om det inte framgår i ett vårdprogram eller motsvarande ska de i projektet berörda kulturhistoriska värdena definieras utifrån kunskapsvärden respektive upplevelsevärden. Kan inte detta göras ska en fördjupad utredning genomföras (t.ex. en färgundersökning eller putsanalys).
5. Slutbesiktning av ett byggprojekt ska utföras av en besiktningsman som är oberoende av anlidade konsulter eller entreprenörer.

Bilagor som ska bifogas rekvisitionen

- KAE rekvireras i IT-systemet för KAE och de handlingar som ska bifogas till rekvisitionen redovisas nedan.
- Om KUB har beviljats till samma åtgärd, i kombination med KAE, mailas endast särskild blankett för rekvisition av KUB till stiftskansliet.
- Om KUB har beviljats enskilt (inte i kombination med KAE) ska handlingarna nedan tillsammans med särskild blankett för rekvisition av KUB mailas in till stiftskansliet.

För vård- och underhållsplaner (VU-plan)

1. Vårdprogram. Rapport innehållande en redogörelse för de kulturhistoriska värdena samt antikvariska krav och hänsynstaganden som särskilt ska beaktas i framtida förvaltning.
2. Underhållsplan. Rapportuttag ur förvaltningsverktyget DeDU eller motsvarande som visar vilka åtgärder som ska utföras, när och hur de ska utföras samt kostnader. Även en övergripande grafisk tids- och budgetplan ska finnas med som åtminstone omfattar nästkommande tio år, gärna 30-50 år.
3. Länsstyrelsens yttrande över den nya eller reviderade VU-planen.
4. Kostnadsredovisning med samtliga fakturor innehållande specificerade kostnader.

För vård- och underhållsåtgärder inkl. utredning och projektering mm.

1. En antikvarisk slutrapport upprättad av den antikvarisk medverkande om det krävts i stiftsstyrelsens eller länsstyrelsens beslut. Antikvariskt slutintyg från den antikvarisk medverkande kan tillfälligt ersätta rapporten. Dock ska rapporten skickas in skyndsamt.
2. Kostnadsredovisning innehållande en lista på leverantörer och samtliga fakturor som hör till projektet samt utdrag ur huvudboken som bevisar att fakturor är betalade.

- Om totalkostnaden överstiger 1 mkr. ska även revisorsintyg utfärdas av en auktoriserad revisor och bifogas. Revisorsintyget ska bekräfta att projektet genomförts i enlighet med stiftsstyrelsens beslut och till de kostnader som uppges i rekvisitionen och i bilagd kostnadsredovisning. Den totala slutkostnaden för respektive åtgärd som beviljats KAE och/eller KUB ska alltid anges i revisorsintyget.

Övrig information

Vid särskilda omständigheter kan förlängning av dispositionstiden begäras senast den 31 oktober på dispositionstidens andra år (för ramår 2024 gäller 31 oktober 2025). Möjlighet att få disponera beviljade medel efter ordinarie dispositionstid kan medges i undantagsfall med som längst ett år. Ersättningen eller bidraget rekvireras i dessa fall senast den 30 november på dispositionstidens tredje år. Projektet i fråga ska då ha påbörjats i god tid men av olika skäl inte blivit slutfört inom utsatt tid. Ett motiv till att få en viss åtgärd förlängd ska alltid anges i ansökan om förlängd dispositionstid.

Om det visar sig att församlingen eller pastoratet inte kommer att förbruka beviljad ersättning eller bidrag inom stipulerad tid eller att beviljade medel inte kommer att förbrukas i sin helhet, ska detta meddelas stiftsstyrelsen snarast möjligt, dock senast 30 april på dispositionstidens andra år (för ramår 2024 gäller 30 april 2025). Har inte åtgärden påbörjats då har stiftsstyrelsen rätt att återta beslutet i sin helhet för att kunna fördela till annan angelägen åtgärd.

Observera att ersättningen eller bidraget naturligtvis reduceras om den slutliga kostnaden blivit lägre än i ansökan uppgiven totalkostnad. Det är ersättnings-/bidragsnivån som styr det slutliga beloppet som utbetalas. Om brister i utförandet konstateras vid slutbesiktningen utgår ingen ersättning. Föreligger förmildrande omständigheter kan ersättning utgå med reducerat belopp.

I tjänsten

Rickard Isaksson
stiftsantikvarie

Rekvisition av
KYRKUNDERHÅLLSBIDRAG
för församling/pastorat
i Stockholms stift
avseende ramår: _____

KUB belopp (kr)	Projektnamn
Utbetalas till församling/pastorat	Organisationsnr.

Rekvisitionen gäller delbetalning

Rekvisitionen gäller slutbetalning

Handlingar som ska redovisas i samband med rekvisitionen framgår stiftsstyrelsens beslut: Bilaga3_Allmänna villkor_KAE och KUB.

Samtliga handlingar enligt Bilaga3_Allmänna villkor_KAE och KUB är bilagda denna rekvisition.

Följande handlingar enligt Bilaga3_Allmänna villkor_KAE och KUB saknas denna rekvisition:

Härmed försäkras att lämnade uppgifter är korrekta och att inga väsentliga uppgifter är utelämnade. Undertecknas av ordförande i kyrkorådet, kyrkoherde samt de eventuellt ytterligare personer som krävs för firmateckning.

_____
Ort och datum

_____
Ort och datum

_____
Namnteckning ordförande (kyrkoråd)

_____
Namnteckning kyrkoherde/firmatecknare

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande

_____
Funktion

_____
Funktion

_____
Telefon dagtid

Rekvisitionen insändes till stiftskansliet

FAKTISKA KOSTNADER FÖR PROJEKTET I SIN HELHET

Kostnadstyp	Kostnad för bidragsberättigade åtgärder (belopp i kr inkl. moms)	Stiftets anteckningar
Inventering/utredning		
Projektering av vård- och underhållsåtgärder		
Entreprenad-/genomförandekostnader		
Antikvarisk medverkan		
Kostnad för revisor		
Övrigt (specificeras nedan eller enligt bilaga)		
Totalt kostnadsunderlag i kr		

FINANSIERING AV PROJEKTET I SIN HELHET

Finansiering	Belopp i kr	Stiftets anteckningar
Kyrkounderhållsbidrag		
Ev. beviljad kyrkoantikvarisk ersättning		
Ev. andra bidrag (specificeras nedan)		
Egen finansiering		
Total finansiering i kr		

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

--

Rekvitionen insändes till stiftskansliet